

ВІРИТИ — І ТІЛЬКИ

Серед моїх знайомих є чимало, котрі, називаючи себе атеїстами, запевняють, що ні дива на цьому світі, ані забобонні зобов'язання перед потойбічним не примусять їх ступити на стежу релігійності. Існує бо родина, робота, розваги — видимий вічний цикл, що його, з поправками на поступ, здійснювали прадіди, батьки. Виходячи з реальних данностей, слід влаштовувати своє життя.

Тут я на час полишаю надідеалістичну думку про покликання розумної тростини. Тож чи стає людина щасливою від розкошів і ситості? Правильна відповідь на це відома, але не матеріалістам, не кажучи про слухняних членів КПСС. Виходячи з реальності, далєбі, смішно говорити про щастя можновладця, скажімо, Ботвина* в Києві, котрий має повну чашу плюс царські можливості для задоволення матеріальних потреб. Хто не зна, що він до інфаркту боїться спіткати долю Шелеста, або навіть Маланчука, і що шлях в опалу для йому подібних є щодень очікуваним пеклом на землі? Але в цьому випадку муки одинака на соціальному полюсі — виняткова ситуація.

Проте, навряд чи можна назвати щасливим таксиста або перукарку — представників верстви, яка перетворилася на суспільних паразитів, їхнє задоволення життям — на рівні щастя блощиці, яка спочиває, насмоктавшись крові. Зрештою, вони гнітяться власним становищем, відчуваючи коли не недосконалість подібного "modus vivendi"**, то дотичність його до статей Карного Кодексу.

Чи щасливий прораб великого будівництва? Сумніваюсь. Робітник заводу "Більшовик", що знайшов істину у вині? На це питання надаю змогу відповісти моїм опонентам.

Тому-от очевидно, що трифазовий цикл із родини, роботи й розваг зводиться до заперечення Біблійного "не хлібом єдиним". І тут я

переходжу до каменя спотикання: а що таке — потреба духовности?
Можливо, це гонитва за так само недосяжною примарою?

Мій власний досвід виявляє, що без пождань духовних життя стає нецікавим. Без Віри, духовних обітниць життя стає небезпечним і лихим. Втративши орієнтири, людина втрачає і відповідальність за вчинене. Хто знає Бога, — не вкраде золотої обручки, випадково покладеної й забутої господинею на столі у кімнаті, де гостя залишили на часину самого, не займе дівчини, зустритої сам-на-сам у відлюдній місцині, і не напише в газеті, що з дня на день життя кращає, коли у гастрономі тижнями, місяцями нема м'яса. Релігійна людина шануватиме як батьків, так і

* Ботвин — перший секретар Київського міськвиконкому КПУ **
Спосіб життя (латин.)

сусідів своїх, ширячи повсюди моральні норми, яким слідує за переконанням.

Я міг би довго перелічувати добродійності вірного, що ґрунтуються на десяти заповідях Господніх, але зараз важливо не це. Подиву гідне, що те, в чому я пересвідчився, проживши з гаком років, давно відомо людству. Ще від викупної жертви Ісуса Христа існує непомильний дороговказ, про який у нас не відають, яким нехтують, одержавши про релігію спотворену, або просто брехливу інформацію.

В таборі я бачив, на що перетворювались ті, хто не знав, і навпаки, якими сильними та щедрими душевно виявились ті, що пізнали Бога. Євген Пришляк, цей український Монте-Крісто, провів 9 років в одиночці Володимирської тюрми. Що замінювало йому відсутність калорій у баланді й тепла в камері? Як міг перебути предовгі роки націоналіст Підгородецький серед звироднілих кримінальників-росіян у Тобольському централі? Відповідь одна — це люди з непідвладною жодним тортурам вірою. Сила духа заступала умови, без яких людина, здалося б, не може існувати.

Ті самі мої знайомі можуть заперечити:

— Ну, от, вони такі праведні, вірні, чом же Господь їх не визволить? Тут треба розпочинати з історії гріха. Омину його початки біля дерева

добра і зла, а також розбрат, війни, величезні кривди й несправедливості між народами упродовж цілого людського віку і торкнуся лише сьогочасности.

Отже, чи, маючи коханку, другу, ще, як до законної дружини та і при ній, не порушують відоме "не чини перелюбу"? Прошу звільнених від релігійних пут лічити свої доброчинності.

Те, як мій сусід-робітник із трамвайного депо крав фарбу, щоб пофарбувати собі підлогу, очевидно, не варте і згадки, якби я зненацька не подумав, що у всіх моїх сусідів, представників класу-гегемону я бачив удома незліченні знаки технічного прогресу з місця їхньої роботи. В цьому контексті фах шофера згадувати просто зайве, я маю на увазі посади багато менш прибуткові: електриків, теслярів, слюсарів. Отже, з'ясовано і з постулатом "не крадь".

Господь заповідав: "Хай не буде тобі інших богів при мені". Товаришів членів партії, комсомольців, піонерів прошу встати. "Кто остался на трубе?" — інваліди, не здатні підвестися за станом здоров'я.

Наступне — "возлюби ближнього свого". Тут далеко й ходити не треба. Треба лише у тролейбусі (в Києві, Харкові, Одесі чи Донецьку) звернутися українською мовою:

— Передайте, будь-ласка, на квиток!

Насмішливі з принизливою зацікавленістю погляди, ущипливі або дратівливо-обурені відповіді пасажирів будуть щонайкращою ілюстрацією і, до речі мовити, до тези з Кодексу будівника комунізму "Людина

людині... " За те, що співвітчизники підпрацьовують у вихідні дні, бо не в змозі жити на одну зарплату, треба подякувати системі, за яку боролися наші діди.

Щодо того, чи свідчать неправдиво проти ближнього свого, я міг би подати довгий список учасників власного судового процесу, здебільша випускників КДУ, які запевняли, що під час розмов зі мною нібито гостро заперечували й вимагали, щоб я припинив націоналістичну агітацію (це коли я казав, що в Києві не почуєш української мови).

Про п'яниць, блудниць та убивць, яким, згідно зі Святим письмом, вготовано антитезу Раю, питання порушувати нема сенсу.

Після переліку навіть не всіх десяти заповідей прошу озирнутися на своє життя і зіставити його з моральними нормами Християнської релігії. Очевидно, подібну паству не поблагословить жодний парох, не кажу вже про Творця.

Зараз хочу з'ясувати, чи допомагає Господь отим ворохобним, чия Віра непідвладна жодним тортурам. Їхня мука — це жертва во ім'я спасіння всього народу. І байдуже, як трактувати її: спокута, чи офіра задля осягнення прийдешнього.

І померлий у концтаборі легендарний український політв'язень Михайло Михайлович Сорока, і скромний, малопоказний Степан Мам-чур, що віддав Богові душу на двадцять першому році своєї відсидки у радянському, або двадцять шостому, якщо додати термін у польському концтаборі, і тисячі тисяч загиблих у національно-визвольній боротьбі впали, протидіючи несправедливості та насильству.

І тоді, якщо пов'язати життя людське з силами духовними, а саме. існуванням Диявола з його облудною ідеологією-спокусою, все стає самовидним. Бо якщо жінок тримають у концтаборі 25 років — це злочин і це — від Диявола. Якщо мільйони селян, для того, щоб загнати їх до

колгоспу, спершу забравши хліб, навмисне заморили голодом, то це — сатанинська справа. Якщо для того, щоб підкорити християн за класовим принципом, їх вивозять ешелонами на заслання, цим куриться фіміам нечистому. І коли Біблії не можна прочитати в бібліотеках цілої України, значить, сам чорт святкує на цій землі.

Поставлена перед вибором людина повинна вчинити згідно зі своїм сумлінням. Принести себе в жертву Духові — найвищий акт віри, приступний небагатьом. Те, що згадувані мученики знайдуть у Господа блаженний Рай, відомо, як відомо, що вони здобудуть визнання та вдячність у нащадків. І програшу тут не видно. Бачу хвали гідну самопожертву та винагороду за неї. А тих, хто такого не розуміє, прошу до столовки попоїсти борщу.

Я намагався з'ясувати, чому прийшов до розуміння Бога і чому обстоюю необхідність духовної поживи. Сподіваюсь, ці роздуми придадуться моїм крсянам, бо давно настав час для повалення облудних кумирів. Відмовившись від комуністичної жуйки, слід нарешті вдихнути цілюще повітря Віри і будувати своє життя на засадах справжньої людськості.

Січень 1979року, Урал